

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/2462/25

הצעת חוק להסדרת ההימורים החוקיים בישראל, התשפ"ג–2023

- מטרה
1. מטרתו של חוק זה להסדיר את ההימורים החוקיים בישראל, ולצמצם ולהגביל את השפעותיהם השליליות ואת חשיפת היתר להימורים אלו.
- הגדרות
2. בחוק זה –
"הימורים חוקיים בישראל" – כל אחד מאלה :
(1) הימורים המתקיימים על פי היתר שר האוצר, בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 231 לחוק העונשין, התשל"ז–1977;¹
(2) הימורים שמקיימת המועצה להסדר ההימורים בספורט, בהתאם להוראות חוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז–1967;²
"המועצה" – המועצה להסדרת פעילות ההימורים החוקיים שמונתה לפי סעיף 5;
"הממונה" – הממונה על הסדרת ההימורים החוקיים שמונה לפי סעיף 3;
"השרים" – שר המשפטים ושר האוצר.
- מינוי ממונה ותפקידיו
3. השרים ימנו ממונה על הסדרת ההימורים החוקיים אשר יפעל להסדרת ההימורים החוקיים בישראל ולשמירת האינטרס הציבורי בתחום זה, ואשר יהיה מוסמך, בין השאר :
(1) לאשר כי בתכנית הימורים שמבקש להפעיל גורם המקיים הימורים חוקיים אין כדי לגרום להתמכרות יתרה וכי לא גלום בה חשש ממשי או סיכון להתמכרות המצדיק את מניעתה ;

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח התשכ"ז, עמ' 142.

(2) לקבוע כללים והגבלות לפרסום הימורים חוקיים במטרה להבטיח כי פרסום ההימורים ייעשה בהתאם לעקרונות אתיקה מקובלים ובאופן שאינו מביא לחשיפת יתר להימורים ואינו גורם ליצירת תפיסה מוטעית של הימורים כמשני חיים או מבטיחים הצלחה;

(3) לקבוע כללים והגבלות לדרכי הפעולה של הגורמים המקיימים הימורים חוקיים בדגש על קביעת איסורים על שיווק ומכירה באזורי אוכלוסיות רגישות או מוחלשות ובכלל זה קביעת הוראות להגבלת שעות פעילותן ומיקומן של תחנות המכירה ואכיפה של איסורים לגבי מכירה ושיווק של מוצרי הימורים לקטינים;

(4) לאכוף את קיום ההוראות כאמור בפסקאות (2) ו-(3) ביחס לפרסומים ולדרכי הפעולה של תחנות המכירה ובכלל זאת לאשר מראש, לבקשת גורם המקיים הימורים חוקיים, כי פרסום או אמצעי שיווק מוצע מטעמו אינו חורג מהכללים ומההגבלות שנקבעו;

(5) לקבוע כללים והגבלות על אמצעי התשלום המותרים בהימורים חוקיים;

(6) לקבוע כללים להליכי ההכשרה של זכיינים ועובדיהם ולאכוף את מניעת ההפצה בידי מי שאינם גורמים ייעודיים, מורשים ומונחים;

(7) להציע לשרים תכניות לצמצום התמכרויות;

(8) לבחון את עברם הפלילי של המבקשים לעסוק בתחום ההימורים החוקיים, לרבות כזכיינים מטעם הגורמים המקיימים הימורים חוקיים;

(9) להורות למפעילי הימורים חוקיים, בתיאום עם הרשות המוסמכת כמשמעותה בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000³, על הסדרים ופעולות למניעת הלבנת הון בפעילות ההימורים החוקיים;

(10) להורות לגופים המארגנים הימורים חוקיים, על סכום שיוקצה מתוך מחזור ההימורים של אותו גוף, בקביעות, למימון תכניות חינוכיות למניעת ההשפעות השליליות של ההימורים, תכניות לטיפול במכורים, ומחקרים בתחום;

(11) להורות למפעילי הימורים חוקיים בנוגע להסדרים ופעולות למניעת סיכוני פשיעה נלווית ולאכוף את קיום ההסדרים;

³ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

(12) לפקח על קיום התנאים למתן היתר לעריכת הגרלות הימורים המתקיימים על פי היתר שר האוצר, בהתאם לסמכות הקבועה בסעיף 231 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אצל הגורמים המקיימים הגרלות על פי היתר כאמור;

(13) להורות לארגונים המפעילים הימורים חוקיים לבצע שינויים ארגוניים במטרה להבטיח את ייעוד הרווחים למטרות ציבוריות ובמטרה לייצר הפרדה ברורה בין תפקידי הביצוע והניהול לתפקידי קביעת המדיניות, הפיקוח והבקרה.

4. מקורות מימון פעילות הממונה והמועצה תמומן על ידי הגופים המארגנים הימורים חוקיים באופן ובהיקף שיקבע שר האוצר.

5. (א) השרים ימנו את המועצה להסדרת פעילות ההימורים החוקיים המועצה להסדרת פעילות ההימורים החוקיים

(ב) במועצה יכהנו שבעה חברים שימונו מקרב עובדי המדינה ומקרב הציבור ואלו הם –

(1) נציג משרד המשפטים – שימונה לפי המלצת שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש המועצה;

(2) נציג משרד האוצר – שימונה לפי המלצת שר האוצר;

(3) נציג משרד התרבות והספורט – שימונה לפי המלצת שר התרבות והספורט;

(4) נציג משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – שימונה לפי המלצת שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים;

(5) נציג המשרד לביטחון הפנים – שימונה לפי המלצת השר לביטחון הפנים;

(6) שני מומחים בעלי השכלה גבוהה וניסיון מוכח בתחומים הנוגעים להתמכרויות ולטיפול בהם.

6. תפקידי המועצה המועצה תייעץ לממונה בכל הנוגע להפעלת סמכויותיו בהתאם להוראות לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הימורים הם התנהגות אנושית רבת שנים וחוצת תרבויות, המוכרת כתופעה אוניברסאלית של תרבויות אנושיות. עם זאת, ההימורים הם תופעה הטומנת בחובה חשש וסיכון לנזק חברתי והתמכרות, ובכלל זאת פגיעה באוכלוסיות רגישות כגון קטינים, בעלי הכנסה נמוכה ועוד. לצד הסיכון הטמון בפעילות

זו ובתעשייה הנלווית לה, במצב החוקי הקיים בישראל קבועות בחוק הוראות מעטות בלבד המחייבות את מארגני ההימורים בפעולות אשר מטרתן מניעה או מזעור של הנזקים העלולים להיגרם כתוצאה מהתופעה בכלל ומניעת חשיפה מוגזמת להימורים ומניעת התפתחותה של הפרעת הימורים, בפרט.

מאז שנת 1951 מתקיימים הימורים חוקיים במדינת ישראל ומאז התרחב השוק והתפתח באופן משמעותי. תדירות ההגרלות גדלה, התווספו מספר רב של מוצרים וביניהם כרטיסי גירוד והימורים על משחקי ספורט בארץ ובעולם באופן יומי ואף מספר פעמים ביום. ההתרחבות האמורה, באה לידי ביטוי, בין היתר, בגידול משמעותי בהכנסות וברווחים מהימורים, אך גם בהוצאות לרבות הוצאות השיווק, והשוק כולו מצוי במגמת עלייה גדולה כבר מספר רב של שנים.

בצד מתן האפשרות להמר, ככל שזו ניתנת, כעניין חברתי, עומדת חובתה של המדינה לוודא כי ההימורים יסופקו באופן מפקח ומבוקר, לוודא כי לא מתבצע עידוד לפעילות הימורים מופרזת ולמנוע שיווק של פעולות הימורים לאוכלוסיות רגישות להתמכרות. זאת, לצד אחריות המדינה לצמצם את סכנת ההתמכרות להימורים בחברה הישראלית ולהבטיח טיפול מתאים במתמכרים.

מטרתה של הצעת החוק היא להקים גוף אשר יפקח על פעילות ההימורים בישראל ויסדיר את היבטיה השונים, ואשר יהיה בעל ראייה כוללת ורחבה של כל תחום ההימורים החוקיים בישראל. לגוף זה תהיה סמכות לפקח באופן שוטף על פעילות הגופים המורשים לארגן הימורים חוקיים, לקבוע נהלים והנחיות לבחירת הזכיינים או המפיצים מטעמם, לאשר תכניות הימורים חוקיות ולהבטיח שאין בהן חשש ממשי או סיכון להתמכרות המצדיק את מניעתן, ולפקח על פרסום תכניות ההימורים ועל יישום תנאים והגבלות החלים על תכניות ההימורים. מטרתו של הגוף החדש היא לצמצם חשיפה להימורים, לצמצם את תופעת ההתמכרות להימורים ואת סיכוני הפשיעה הנלווים להימורים, ובכלל זה חדירת גורמים עבריינים לתחום ההימורים החוקיים ושימוש בהימורים החוקיים לפעילות עבריינית לרבות הלבנת הון.

מוצע כי הגוף הייעודי יוסמך לעסוק בהסדרה הנדרשת לפעילויות נוספות בתחום ההימורים החוקיים ובכלל זה מניעת חשיפת יתר להימורים, צמצום וטיפול בהתמכרויות, פרסום ושיווק הימורים, מניעת הלבנת הון ובחינת עברם הפלילי של העוסקים בתחום והיבטים תאגידיים של פעילות הגופים וכן יצירת הפרדה ברורה בין תפקידי הביצוע והניהול לתפקידי קביעת המדיניות, הפיקוח והבקרה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1212/23 ; פ/1063/24).

הצעת החוק זהה לפ/1063/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)